

izida tega glasovanja jako potrji. Solze pretakajo in preklinjajo čez kmete. Toda niti solze in kletvice, niti argentinsko in balkansko meso, ne bo odpravilo draginje. Živina je sedaj poceni, a je v kljub temu meso drago, temu so krivi prekupeci in mesarji. Toda o prekupecih nočejo socialni demokratje nič slišati in še do danes niso pripustili, da bi tozadevni predlogi dr. Verstovška prišli iz odseka v zbornico. Samo predlog dr. Verstovška, da se prepreči draginja mesa od strani mesarjev na ta način, da sme vsak živinorejec svojo živino zaklati in meso prodajati, so s kislimi obrazi sprejeli.

Slovenski poslanci so glasovali tudi za predlog, ki meri na nižje cene sladkorja, da se namreč sme uvažati saharin. Zdi se nam važno, to pribiti, kajti socialni demokratje radi lažje pri vsakih volitvah okoli naših volilcev, da so slovenski kmečki poslanci za podražanje sladkorja. To ni bilo seveda nikdar res in zadnje glasovanje je pokazalo, da naši poslanci razumejo boljše koristi svojih volilcev kakor katera bodi druga stranka.

Draginjska razprava pa je tudi pokazala, da so socialni demokratje svoje ljudstvo le slepili. Pravili so mu, da so proti draginji, a ko bi morali glasovati proti kapitalističnim prekucuhom, so stvar tako dolgo zavlačevali, da ni prišlo do tega glasovanja. Tudi za glasovanje proti bogatim mesarjem, ki dražijo meso, so se odločili še-le v zadnjem trenutku. Sociji mamijo svoje ljudi z argentinskim mesom. Imeli smo že argentinsko meso, kakor znano, v naši državi, a draginja se takrat ni za krajcar zmanjšala, najboljši dokaz, da so socialno-demokratske trditve na celi črti neresnične.

Slovenski volilci pa smejo biti s svojimi poslanci zadovoljni, kajti razumno in pametno so branili njih koristi ter stali v celem draginjskem boju v ospredju. Niso gledali, kako drugi delajo, ampak sami so korakali naprej.

V četrtek se je vršilo prvo čitanje za socialno zavarovanje ter za prepoved ženskega dela v rudnikih. Pri zadnjem predmetu je govoril za rudarsko delavstvo dr. Benkovič.

V torek, dne 28. novembra se je začelo drugo čitanje glede spremembe državnoborskega poslovnika. Med tem zborujejo tudi različni odseki, med njimi tudi proračunski, kjer je obsežna razprava zaradi časnega proračuna, ki ga hoče imeti vlada do 1. julija prihodnjega leta.

Politični ogled.

— **Naša država** z ostrim očesom zasleduje gibanje italijanskega brodograja v Sredozemskem morju. Naša morska trgovina bi namreč veliko trpela, ako bi italijansko brodograje začelo napadati turška pristanišča na evropskih tleh. Sploh naši vodilni krogi več ne zaupajo mnogo Italijanom. Na celi meji proti Italijanskemu se delajo pridno trdnjave in se nastavljajo vojaki. Avstrija je baje vsak hip pripravljena, udariti v Italijo, ako bi bilo treba.

— **Ogrska.** V državnem zboru je sedaj razprava o novem brambnem zakonu, po katerem bi morali tudi Ogrji dati državi več vojaštva. Vendar v ogrski zbornici ni skoraj nobenega navdušenja za to postavbo, manjšinske stranke se protivijo povečanju vojaštva. Te stranke bi pa radi imele novo volilno postavbo, ki bi dala ljudstvu več pravice. A proti tej se pa protivijo večina. Vidi se pa iz zadnjih razprav v ogrskem državnem zboru, da boste najbrž padli obe postavi v vodo. Ogrji ne marajo dati ne več vojaštva, pa tudi nove volilne postavbe ne marajo, ker se bojijo, da bi prišli po njej v državni zbor v precejšnjem številu tudi ogrski Slovani.

— **Hrvatsko.** Volilni boj za sabor se je že razvnel. Ban Tomašič zapira dan za dnevom voditelje hrvatskih domoljubnih strank, odstavlja župane in druge višje, madžarom nasprotno dostojanstvenike. Hrvatje so razcepljeni v več političnih strank. Najpametnejši program ima med vsemi se takozvana „Stranka prava“; ona je tudi več ali manj po svojih načelih sorodna naši Slovenski Ljudski Stranki. Kakor je videti, bodo pridobili pravaši več mandatov pri tej volitvah. Čeravno bo rabil nasilje, vendar Tomašič ne bo dobil svoje večine v saboru.

— **Spor** med Angleži in Nemčijo. Te dni se je izvedelo, da je bila v letošnjem poletju resna nevar-

nost, da izbruhne velika vojska med Anglijo in Nemčijo. Angleški poslanec, kapitan Faber, je pred kratkim razkril, da je bila ob priliki napetih razmer med Francijo in Nemčijo Anglija pripravljena, da udari na morju in na suhem na Nemce. 150.000 vojakov in mnogo brodovja je bilo baje pripravljeno na boj. Anglijo veže namreč tajna pogodba, da mora v slučaju vojske pomagati Franciji. Za Avstrijo bi bila ta zadeva zelo kočljiva, ker bi bila vezana po pogodbi pomagati Nemčiji. Vojskuna nevarnost ni bila mala. Napetost med Nemčijo in Anglijo radi teh odkritij še sedaj ni popolnoma poravnana.

— **Rusko-perzijski spor.** Kakor znano, je prišlo do resnega spora med Rusijo in Perzijo. Rusija je poslala Perziji takozvani ultimatum, ali zadnji opomin pred vojsko. Perzija je sicer ugodila zahtevam Rusije, vendar so še vse zveze med obema državama pretrgane. Rusi in Angleži bi si radi Perzijo med seboj razdelili. Samostojnost Perzije je itak že mala. Prihodnje tedne se bo odločila usoda te dežele.

— **Kitajsko.** Po zadnjih poročilih baje prodirajo ustaši vedno zmogovito naprej. Nekateri listi vedo celo poročati, da so se polastili ustaši bojnega brodograja in da bodo skoraj že vsa večja mesta in trdnjave v rokah vstašev. Kitajske vladne čete imajo slabe poveljnike. Pred nekaj dnevi je 1500 vstašev skoro popolnoma pobilo vladno četo, ki je štela 5000 mož.

Razne novice.

Iz poštne službe. Poštnima asistentoma Karolu Dobrščku v Mariboru in Franu Jeceku v Zidanem mostu se je dovolilo, da menjata s svojima službenima mestoma. — Absolvirana gimnazijca gg. Randal Rungaldier v Mariboru in Leo Bakšič v Smarju pri Jelšah sta imenovana poštini praktikantom pri glav. poštne uradu v Mariboru. Poštini asist. M. Scholler je prestavljen iz Ptuja v Maribor, istotako poštini praktikant Ludovik Assenbauer iz Gradca v Ptuj.

Razpisani mesti. Razpisano je mesto učitelja na trirazrednici v Vuzenici. Prošnje do dne 25. dec. — Nadalje mesto učiteljice na štirirazrednici na Muti. Prošnje do dne 31. dec.

Iz davčne službe. Finančna deželna direkcija je imenovala davčne asistente Josipa Žideriča, Ubalda Meixnerja, Ernesta Schmidta, Petra Fernerja, I. Fuchsa, Avguština Feistritzerja, Franca Grilla, Ad. Rajšpa, Franca Bobiča, Rudolfa Schneebacherja, M. Vaceka, Hugona Schreithoferja in Josipa Čepina, — davčnim oficijalom.

Orel. Štajerska podzveza Orlov priredi od dne 27. do 31. decembra t. l. v Celju mladeniški telovadni tečaj. Tečaj je obvezen za vse štajerske odseke. Vabljeni pa so tudi vsa tista izobraževalna društva, ki si nameravajo letošnjo jesensko-zimsko dobo ustanoviti Orla. Spored objavimo v kratkem.

* **O deželni bolnišnici.** ki bo stala štajerske davkoplačevalce okoli 30 milijonov, pišejo tudi dunajski listi, ter pripovedujejo, da nikjer nobena stranka tako slabo ne gospodari, kakor naša nemško-nacionalna. „Štajerci“ seveda molči o tej stvari kakor grob, ker je plačan od te stranke, ki je spravila našo deželo na rob propada. Bila bi res sreča, ako bi se nam posrečilo, priti proč od Gradca, kajti potem bi nam ne bilo treba plačevati za nemške neumnosti.

* **V Gradcu** se je zadnje nedeljo, dne 26. t. m., slavila 100letnica muzeja „Joaneum“, ki ga je ustanovil nadvojvoda Ivan. K slavnosti je prišel nadvojvoda Friderik in naučni minister Husarek. Slavnost je bila popolnoma nemška, čeprav je dežela nemško-slovenska. Nemci sami nam s tem kažejo, da nimamo v Gradcu ničesar iskati. Slovenci imamo svoj muzej, namreč muzej Zgodovinskega društva v Mariboru, ki ima svoje bogate zbirke v Narodnem Domu.

* **Duhovniki — goljufi.** Lavantinski duhovnikom očita celjski „Narodni List“, da so v letu 1910 baje „prigoljufali“ za zidanje in popraviljanje cerkva 448.407 K. To se pravi, da so naši duhovniki — goljufi, in to očitano morajo slišati iz glasila slovenskih liberalnih advokatov. Nam pač ni treba braniti častite lavantinske duhovščine pred takimi podlimi napadi, ker ljudstvo predobro pozna njeno požrtvovalno delovanje, ravno kar se tiče skrbi za lepoto naših cerkv. Najboljši odgovor naše duhovščine na ta lopovski napad pa bo: Delajte, da izginejo iz sleherne hiše liberalni listi! Proč z njimi!

* **Volitve** v trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu se vrše dne 5. decembra 1911. Volilci so te dni že dobili glasovnice in legitimacije.

* **Vojaške vesti** od avstrijsko-laške meje. Iz Italije poročajo, da se italijansko vojaštvo vedno bolj zbira ob naši meji. Tako je n. pr. v Palmi novi sedaj toliko vojaštva, da nimajo zanj niti več stanovanj. Tudi na naši strani se spomladi pomnože vojaške posadke. Pred kratkim se je osnoval v Gorici nov vojaški kolesarski oddelk (Radfahrer Compagnie). V celi državi sta doslej samo dva taka oddelka. Sedaj so ta oddelki premestili iz Gorice v Furlanijo prav ob laško mejo, v Nogared in Cervinjan.

* **Nemški jezik** pri naših sodiščih, ne samo na Štajerskem, ampak tudi na Kranjskem, strahovito napreduje, ker slovenski sodniki in slovenski odvetniki ne storijo svoje dolžnosti. V Mariboru samem n. pr. pristopijo nekateri slovenski odvetniki, da se z njimi sestavljajo pri zasliševanju nemški zapisniki. Če se kateri tovariš trudi za veljavo slovensčine, se mu drugi za hrbtom smejejo. In v kljub temu igrajo ob gotovem času pri odvetniških shodih vlogi valčih

obmejnih prvoboriteljev. Slovenski sodniki pa si tudi dajo vse dopasti, n. pr. znani Elsnerjev ukaz v Ljubljani, da morajo med seboj govoriti nemški. Če so naši pravoslovci taki, potem ni čuda, da se jih noben nemškutar in Nemec več ne boji. Justični minister dr. Hochenburger je vsled tega imel v državnem zboru dne 23. t. m. tudi žalostno korajžo, da je branil Elsnerjev ukaz in zagovarjal nemški jezik. Odvetniki in sodniki, branite nam slovenski jezik v sodnijskih uradih in ne zahtevajte vedno le, da nam poširajo kmetje in delavci kostanj iz žerjavice. Vsakemu Slovincu je nerazumljivo, kako so mogli slovenski sodniki mirno vtakniti v žep Elsnerjev protipostaven ukaz. Noben češki, nemški sodnik ne bi tega prenašal, le naši uradniki so tako nerazumljivo ponižni.

* **Vrata** pokažite liberalcem, ako vas pridejo prihodnje dni v vaše hiše nadlegovat. „Narodni List“ namreč piše, da bodo hodili liberalci od 3. do 10. decembra zanj beračiti, ker je tudi on prišel na kant, kakor vsa liberalna stranka in vsa njena podjetja. Liberalci želijo v tem tednu pridobiti za svoje celjsko trobilo tisoč novih naročnikov. Somišljeniki, prekrižajte liberalcem račune in skrbite, da tudi teli tisoč novih naročnikov dobijo — naši časopisi.

* **Mnogo skrbi** dela liberalcem, ali bodo naši deželni poslanci v Gradcu obstruirali ali pa samo delali opozicijo. V svojih listih napolnjujejo cele predale s premišljevanjem v tej zadevi. Dobro vedo, da so liberalci začeli premišljevat o postopanju naše stranke, kajti to jim bo le v korist: marsikaj se bodo naučili, česar dosedaj niso znali. Saj jim je ravno ta nevednost med ljudstvom pridobila mnenje, da so najbolj neumna stranka daleč na okrog.

* **Liberalna pamet.** Samo enega državnega poslanca imajo sedaj liberalci, in še ta jim dela težave. Mož menda ni posebno brihten, kajti pri glasovanju o uvozu argentinskega mesa in balkanske živine je pozabil na stališče svoje stranke in glasoval s kmečkimi poslanci. Cela liberalna stranka je sedaj osupnjena, in v potu svojega obraza se trudijo liberalni listi dokazati, da je njihov poslanec dr. Ravnihar iz Ljubljane glasoval pravilno. Seveda, to priznavamo tudi mi, pravilno in pametno, toda stališče liberalne stranke to ni bilo. Hoteli smo s tem samo povedati, da je v liberalni stranki vse zmešano.!

Zoper katoliško cerkev.

Kakor poroča francoski list „France d' hier et France de Demain“ z dne 11. novembra 1911, je govoril judovski rabinec na shodu zijonistov — zijonisti se imenujejo oni Judje, ki hočejo ustanoviti v sveti deželi zopet državo — v Levovu med drugimi tudi tole:

„Devetnajst stoletij se že bojujejo Judje, da bi se polastili svetovnega gospodarstva, katero je sam Bog obljubil očaku Abrahamu. Toda križ je zmagal in je vrgel Jude ob tla. Pa nikar ne obupajmo! Izrael je z vsakim dnem močnejši. Zlato, pred katerim se človeštvo klanja, je skoraj izključno v rokah Judov. In zlato je upanje Izraela. Borze v Parizu, v Londonu, na Dunaju, v Berlinu, v Hamburgu in Amsterdamu so naše. Skoraj vse sedanje države so nam dolžne.“

Pa še eno je potrebno, da postanejo namreč Judje gospodarji zemljišč, zlasti večjih posestev. In krščanski delavci bodo na teh posestvih zaslužili Judom velikanske dohodke... Sovražnik judovstva v obče je katoliška cerkev. Zato moramo na to prokleto drevo cerkve cepiti duha nevere in nenravnosti. Tudi neednost moramo sejati med različna krščanska veroizpovedanja. V prvi vrsti, in sicer brezobzirno ter na vseh koncih in krajih, pa se moramo bojevati zoper katoliške duhovnike. Duhovnike moramo sramotiti in jih zaničevati. Škandale njihovega zasebnega življenja moramo spraviti v javnost, da jih bo svet zaničeval in preziral.

Tudi šole se moramo polastiti. Krščanska vera mora izginiti. Cerkev bo izgubila takrat svoj upliv, če bo uboga in bo postala njeno bogastvo last Izraela. Vse morajo dobiti Judje v svoje roke, posebno še javne urade. Odvetniki, sodniki, zdravniki, morajo biti Judje. Judovski zdravnik ima najlepšo priliko, stopiti v ožje razmere do krščanske družine. Judje morajo delati na ta način, da se zakon loči in da se povsod vpelje civilni zakon. Francoska je že v naših rokah, zdaj pride na vrsto Avstrija.“

Tako piše zgoraj omenjeni list. Hvala Bogu, da na Slovenskem ni dosti Judov. Ker pa ni Judov, opravljajo njihovo službo prav zvesto liberalci, štajercijanci in slogaši. Njihovi listi, šnopsarski „Štajerci“, hinavska „Sloga“, in bolni „Narodni List“ hvalijo vse to, kar je priporočal oni rabinec v Levovu. Zato pa proč s temi listi iz vsake slovenske krščanske hiše!

Mariborski okraj.

Maribor. Slovensko društvo za Spodnji Štajer v Mariboru je sklicalo v soboto zvečer javen društven shod v dvorani Katoliškega delavskega društva. Udeležilo se ga je lepo število Slovencev iz Maribora in Studencev. Shod je otvoril dr. Leskovar. Državni in deželni poslanec g. dr. Korošec je v daljšem govoru poročal o državnem zboru in njega delovanju, o političnem položaju, o razmerah v štajerskem deželnem zboru in o drugih važnih zadevah. Gospod poslanec nam je razjasnil, kako sedaj stopajo zastopniki velikih narodov skupaj v vladno večino. Slovenski poslanci se ne bojijo ničesar; oni drže trdno skupaj z

premorejo njega stare kosti, hiti proti škodnju klicat sinova: „France, Tone—, hitro—, pa hitro...!“ Za nekaj trenutkov prikaže se eden, kmalu za njim drugi. „Kaj je oče?“ vpraša naglo France, čudeč se, kaj se očetu tako mudi. „Hitro z menoj! Tam pri bezgovcu nekdo leži, in zdi se mi, da je — mrtev!“ — Naglo se podajo tje; Tone se skloni čez truplo, da bi se prepričal, kdo da je. „Dozdeva se mi, da je...“ „No, kdo je?“ silijo vanj oče. „Krvav je po licu in ne morem prav... zdi se mi, da je Dolinarjev Ivan...“ Med tem priteče že tudi le za silo oblečena Jerica, ki je slišala govorjenje zunaj hiše v tem nenavadnem času; strašna slutnja jo spreleti, ko opazi, da se gnetejo moški okoli ležečega človeka. „Za božjo voljo, kaj pa je? Jezus, Marija, Ivan!“ je zakričala, vrgla se na truplo mrtvega Ivana in potok solza se ji vdere po licu, ki kapljajo na mrtvo obličje Ivanovo. „Vode, vode, hladite ga, močite ga, morebiti še...“ ječi v smrtnem strahu Jerica... „Prepozno! Kar je, to je“, vzdihne oče bolešno. „Ti France pojdi takoj naznanit orožnikom, ti Tone pa idi po gospoda župnika.“ (Dalje prih.)

brati Hrvati. Zborovalci so z velikim navdušenjem sprejeli poslančevu poročilo. Državni poslanec dr. Verstovšek je poročal nato o gonji socialnih demokratov glede draginje. Jasno je dokazal, kako slepijo socialni demokratje delavstvo, sami pa nimajo niti resnega namena, odpomoči draginji. Šod se je poslanec zahvalil za poročilo in se je izreklo neomajano zaupanje poslancem Slovensko-hrvaškega kluba. Po skoraj dveurnem shodu je zaključil predsednik velepomembno zborovanje.

m Maribor. Podporno društvo organistov imelo je svoj letni občni zbor dne 22. novembra v Mariboru. Zborovanje se je pričelo ob 1. uri popoldne. Predsednik g. Franjo Klančnik otvoril zborovanje s prisrčnim pozdravom in preide k dnevnemu redu. Govor g. predsednika o stanju slovenskih organistov so navzoči burno odobraval. Prebralo se je tudi pismo, poslano od Njih ekselence knezoškofa. Njihove besede: „Jaz bom rad podpiral društvo, dokler bodo njegovi udje marljivo gojili cerkveno glasbo v lavantinski škofiji, ter gmotno in pravno podpiral svoje sbrate“, so z veseljem napolnile vsacega poslušalca. Nadalje je sledilo poročilo tajnika P. Potočnika, in sicer: Društvo je imelo v pretečenem letu 44 udov: 1 častnega in ustanovnega, 3 ustanovne, 3 podporne in 37 rednih udov. Na novo je pristopil le en ud. Nadalje je tajnik po znanem izreku „Vsak je vreden svojega plačila“, še mnogo govoril o stanju organistov. Blagajnik g. Jakob Skabar je poročal: Društvo je imelo v pretečenem letu 104 K dohodkov in 86 K 86 v. pa stroškov. Društvo ima skupnega premoženja 2935 kron. Nato sledi volitev novega odbora, o kojega so bili izvoljeni sledeči gg. organisti: Predsednik Franjo Klančnik, organist na Paki; namestnik Franjo Jarh, organist v Petrovčah; tajnik Peter Potočnik, organist pri Sv. Petru pri Radgoni; namestnik Fr. Jarh, organist v Petrovčah; blagajnik Jakob Skrabar, organist v Grižah; odbornika Karol Bervar, organist v Celju, in Fran Romer, organist v Poljčanah; namestnika Franjo Zelič, organist v Smarju pri Jelšah, in Ljudevit Potočnik, organist v Konjicah. Ob 4. uri popoldne je bilo zborovanje zaključeno. Navzočih je bilo majhno število organistov, kar je zelo žalostno. Dragi kolegi! Ako se mi tesno ne združimo v svoji lepi organizaciji, ki ima po besedah Njih ekselence tako blag namen, je vse naše delo zaman. Tukaj ne pomagamo nobeno zdihovalje in tannanje, ampak sveta dolžnost vsakega organista je da je ud društva. Mišlim, da zaradi 50 vin., ki jih plača na mesec društvu sleherni ud, ne bo šel nobeden beračit. Končno se zahvalim prečastitemu predsedništvu Katoliškega delavskega društva za zborovalni prostor. Zahvala tudi g. Kirbišu, gostilničarju v Viktringhofovi ulici, za njegovo postrežbo; bili smo vsi zelo zadovoljni in ga tudi na tem mestu vsakemu priporočamo. — Odbor.

m Maribor. Volitve članov in namestnikov komisije za osebo dohodnino za okrajno glavarstvo Maribor (dežela), so se vršile v ponedeljek, dne 27. novembra. Slovenci smo se dosedaj udeleževali volitev samo v III. skupini. Letos pa smo nasokčili tudi II in I. razred. V III. razredu sta zmaga slovenska kandidata Fr. Pišek in Fr. Kramberger z 257 glasovi. V II. razredu sta dobila Slovenca Gabriel Majcen in Anton Brezočnik 72 glasov, Nemca Wiesenthaler in Hoinig pa 74. Nekaj slovenskih volilcev je prepozno poslalo svoje glasovnice. V I. razredu so dobili Slovenci Viktor Glaser, J. Segala in Turner po 5, Nemci pa po 10 glasov. Ta volitev zopet dokazuje, da smo Slovenci glede davčne moči na visoki stopinji.

m Maribor. Predstave v slovenskem gledališču v Narodnem Domu se začnejo prihodnjo nedeljo, dne 3. septembra ob 4. uri popoldne.

m Pesniška dolina. Mariborska „centralna“ mlekarja je razposlala svojim pošiljateljcem mleka sledečo okrožnico: „P. T. Ujjudno Vam sporočamo, da Vam od 15. Novembra naprej tega litro za cisto ne pokvazjeno mleko za liter 14 vinarje placema. Ob enem Vam naznanjamo da mi tudi polet kedar nobena druga mlekarja karna Vasega mleka prevzeti ne more prevzamemo ako nam Vi sedaj po zimi posiljate.“ — Ali ni to „špraha“ starodavne preteklosti, ali „nova slovensčina“ prihodnosti? Pa nam še očitajo, da je naš jezik — okorn?

m Pesnica. V četrtek, dne 23. novembra, smo imeli občinsko volitev za I. razred. Nasprotniki so napeli vse sile, da bi spravili zopet štiri svoje v odbor, a ves njih trud je bil zastoj. Prišlo je deset volilcev, pet naših in pet nasprotnih. Odločiti je moral žreb, ki je bil enako prijazen Slovencem kakor posiljenecem. Izvoljena sta Slovenca Sparl in Marko ter posiljenecem Lojzek Gornik in Fušl. Dobili smo tudi enega namestnika. Prejšnji župan Drog je popolnoma zletel iz odbora. Tako imamo sedaj slovenski kmetje 10 odbornikov, nasprotniki pa samo dva. Ta zmaga je najlepše zadoščenje našim možem, ki so vkljub nasprotnemu pritisku stali neomahljivo za slovensko in kmečko stvar. Pesnica je naša!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Ker si je dal izdreti zob, je v mariborski bolnišnici vsled zastrupljenja krvi dne 19. novembra umrl kmečki sin Franc Ferik iz Grušove, star 28 let. Bil je tihega in mirnega značaja ter član tukajšnje mladeniške Marijine družbe. Naj v miru počiva!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Občinska volitev. Dne 23. novembra se je vršila pri nas volitev občinskega odbora. V III. in v II. volilnem razredu so zmagali Slovenci z lepo večino glasov. Najhuje štajerskane so vrgli iz odbora. Vsa jeza in ves žolc ne pomaga nič. Zleteli so. V prvem volilnem razredu pa je tudi prodrila lista naših in zmernih nasprotnikov,

s katerimi se bo dalo shajati. Mariborska okolica se preraja in vstaja. Padla je Pesnica, padel St. Jakob in druge važne obmejne občine, sedaj pa je še Sv. Marjeta postala naša. Živeli naši zavedni volilci v Pesniški dolini!

m Sp. Sv. Kungota. Dne 22. novembra se je vršilo pregledovanje (kolavdacija) konkurenčnih popravil, ki so se lani in letos izvršila pri tukajšnji župnijski cerkvi. Konkurenčnim potom se je prekrila streha, prenovil zvonik, na novo pobelila cerkev zunaj, napravila nova ograja okrog cerkve, popravili podporni kameniti zidi ob stenah cerkve, razširila cesta pri cerkvi. Z milodari faranov pa se je letos nabavila nova ura za zvonik in lani postavile nove klopi v ladji cerkve. Notranjščina cerkve je bila prenovljena in preslikana leta 1902. Vsled teh popravil je tukajšnja cerkva znotraj in zunaj lepa, res, kakor nevesta, ki je okinčana svojemu ženinu. Dobri farani imamo ž njo veliko veselje, pa tudi tuji si jo radi ogledajo. Naj stoji Bogu v čast, nam faranom pa v zveličanje!

m Sv. Anton v Slov. gor. Žalostno so zapeli antonjeviški zvonovi dne 23. novembra zjutraj ter naznanili faranom, da se je zopet eden izmed njih preselil v večnost. Bil je to vrl mladenič in ud Marijine družbe, Anton Vezjak iz Čagone. Dolga, več let trajajoča mučna bolezen, ga je spravila na mrtvaški oder ter ga iztrgala dragim starišem, v 28. letu svojega življenja. Pogreb se je vršil v soboto, dne 25. novembra ob udeležbi domačih č. gg. duhovnikov ter fantov iz Marijine družbe in mnogo faranov. Marsikatero oko se je zasolilo ob gomili dragega nam tovariša, misleč, da se vidimo zadnjikrat; pa tolaži nas ena misel, da se vidimo nad zvezdami. Tebi pa, dragi nam tovariš, kličemo: Bodi ti zemljica lahka!

m Ruše. V sredo, dne 22. novembra okoli 11. ure ponoči je umrl, previden s sv. zakramenti za umirajočce, dr. Gašpar Goršek. Ranjki je bil okrožni in železniški zdravnik ter dolgoletni ruški župan. Šele pred nekaj meseci je odločil vsled bolezni županske čast. Pokojnik je bil mož stare slovenske korenine. Kot zdravnik je bil izredno vreden in spreten ter vsled svoje ljudomilosti in dobrotljivosti splošno priljubljen. V znamenje zasluge, ki si jih je bil pridobil, je bil častni občan ruški in smolniški. Pogreb se je vršil v soboto, dne 25. novembra. K zadnjemu počitku ga je spremljala ogromna množica ljudstva, zlasti je bilo mnogo mož, kar je najlepši dokaz za izvanredno spoštovanje, ki ga je vžival blagi pokojnik. Sprevod, v katerem je stopala poleg drugega neštevilnega občinstva šolska mladina, ter ognjegasci in veteranci v uniformah, je spremljalo 12 duhovnikov. Vodil ga je častiti gospod domači župnik Wurzer ob asistenci dekana č. g. Čižeka in č. g. prof. Vrežeta. Kako je bil ranjki priljubljen, je spričevalo tudi mnogobrojno število lepih vencev. Med udeleženci smo opazili deželnega odbornika Robiča, poslanca dr. Verstovška, dr. Hohnjeca, dr. Medveda, zastopstvo zdravnikov iz Maribora, zastopnike raznih narodnih društev. Ob odprtem grobu mu je najprvo prisrčno govoril v slovo č. g. domači župnik, ki je omenil tudi tolažilno brzojavko prem. knezoškofa na žalujočo vdovo in družino. Za njim sta še govorila gg. Lesjak in dr. Bergmann. Mariborski in domači pevci so pri hiši in na grobu zapeli prav lepo in veličastno v srce segajoči žalostinki „Nad zvezdami“ in „Blagor mu“. Blagi ranjki počiva tam pod zelenim Pohorjem. Naj nam bo vzgled plemenitosti, značajnosti in dobrotljivosti, s katerimi lastnostmi si je priboril ljudska srca, ter globoke verposti. Naj mu bo zemljica lahka!

m St. Lovrenc nad Mariborom. Strd — med. Dočim je bilo letos malo strdi na Murskem, ptujskem in mariborskem polju, smo je imeli pri nas izvanredno mnogo. Najdaljša paša za čebelice je bila na planinskih hokah, katere so letos zgodaj začele in pozno nehale cveteti. Ta strd je zelo zdrava, ker vsebuje veliko zdravilne smole. To pa celo Kneip priporoča. Mnogo strdi ima g. Gašpar Lamprecht, veleposestnik v Kumenu, in g. Alojzij Paulič, posestnik v Krecenbahu št. 40. Pošta: St. Lovrenc nad Mariborom.

m St. Lovrenc nad Mariborom. Se enkrat naša okrajna cesta! Kakšna je, se slavni okrajni zastop ravno v tem poznem jesenskem času najlažje prepriča. Svetovalo se je v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“, naj se vsaj v dveh letih spravi na cesto 1600 kubičnih metrov dobrega, trpežnega prodca od leve dravske strani. Danes pa se že vidi, da celo 2000 kubičnih metrov ne bode preveč. Slavni okrajni zastop bi dobil kamenje od leve dravske strani ceneje, ako bi ga nakupil potom najnižje ponudbe. Naj se poskusi!

m St. Lovrenc nad Mariborom. Hvala ti, „Slovenski Gospodar“, da si se zavzel za našo okrajno cesto. Skrajni čas je, da se dobro popravi! Koliko lepih in koristnih postav imamo, v katerih je strogo prepo vedano, mučiti štirinogato živino itd. Kdo se pa zme ni za vozniške na šentlovrenski okrajni cesti! Kdo more popisati raznovrstne muke, katere morajo oni trpeti dan za dnevom, od zore do mraka? Kje je človekoljubje, s katerim se toliko popaša današnja mestna posiljenška gospoda? Ali ne velja ta postava tudi za okrajni zastop, ki za ceste premalo skrbi in s tem muči živino, a še bolj ljudi?

m St. Lovrenc nad Mariborom. Pri nas smo pridrali kmetje sila malo sadjevca. Rabimo pa ga mnogo. Kdor ga ima naprodaj, naj to naznani gosp. Antonu Brezočniku v St. Lovrencu.

m Hoče. Zadnje čase se opaža pri nas žalostna resnica, da se zelo popiva zlasti žganje. Moške, fantje! — boj temu največjemu sovražniku našega naroda.

m Hoče pri Mariboru. Ime vseh slovenskih listov se mi stoji najbolj „Sloga“, ker je strašno hinavsko pisana. Naj navedem vzgled iz zadnjega lista. Pravi namreč, da so v mariborski okolici po ljudskem številu napredovali Nemci, nazadovali pa Slovenci. In glejte, takoj nato lopne po naši stranki! To pa je že preveč! Kdor pozna Maribor, njemu je znano, da je tam vse polno slovenskih liberalnih škricov. Ti nikdar ne prihajajo k nam, nas navduševajo in narodno vzbujajo. Od nas živijo, za nas pa nič ne store. Edino pristaši S. L. S. prihajajo k nam in nas poučujejo ter navdušujejo, čeravno so v Mariboru nasproti liberalcem v manjšini. To je resnica, katere ostudni slogaška hinavka seveda ne vidi. Proč s to hinavko ki prihaja iz Ljubljane k nam delat zdražbe!

m Bohova. Dne 22. t. m. se je poročil ud mladeniške zveze, g. Mihael Brezner, z Marijo Kokol iz Zerkove. To je prvi mož, ki je bil zvest pristaša naše Mladeniške zveze. Mlademu nadpolnemu paru veliko sreče in božjega blagoslova. Bog vaju živi! — Na gostiji se je nabralo za Slov. Stražo 8 K 80 vin. To je lepo! In gostje so še celo iz lastnega nagiba darovali. Posnemajte na slovenskih gostijah vrle goste na Breznerjevi gostiji v slovenski Bohovi!

m Fram. Za župana je bil dne 24. novembra skoraj enoglasno izvoljen g. Karol Černež, vrl Slovenec, ki bo gotovo vreden naslednik rajnega Gerta.

m Fram. Kako prav je bilo, da smo v Framu ustanovili Kat. slov. izobraževalno društvo, se je pokazalo v nedeljo, dne 26. septembra. Društvo je slavilo obletnico svojega obstanka, je imelo svoj prvi občni zbor in je ob tej priliki priredilo za svoje člane veselico. Iz poročil smoposneli, da je imelo društvo 83 udov, ima že čez 500 knjig, večinoma vse naše časnike, je pridno prirejalo poučna predavanja in veselice ter si tudi že nabavilo društveni oder. Posebno mladina se pridno oklepa društva. Tudi dobro izvežban pevski zbor pod vodstvom gosp. organista si je osnovalo društvo. Zapel nam je več mičnih pesmic. Fr. Žebot iz Maribora je nato v poljudnem govoru polagal mladini na srce, naj ljubi svoj dom, naj ne si-li v mesta in tovarne, kajti le pod domačo rojstno streho je sreča in zadovoljnost doma, ne dajamo svojih najboljših moči našim nasprotnikom. „Ljubo doma, kdor ga ima.“ Mladina pa se naj tudi pridno uči, kajti dandanes velja pravilo: „Več znaš, več veljaš!“ — Po govoru so dekleta v splošno zadovoljnost igrale igre „Jeza nad petelinom in kes“. Veselice se je udeležil tudi naš novi župan gospod Černež. Vsa prireditvev je izpadla v splošno zadovoljnost.

m Maribor. Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Turnšek Terezija, za kruh sv. Antona (Vransko) 4 K; Fr. Zacherl, učitelj, nabral ob priliki blagosloavljanja kapele žalostne Matere na Slavnjaku, 9 K 50 vin; neimenovan 1 K; slovensko društvo zdravnikov v Celju namesto venca na grob dr. Goriskega 16 K; Mohorjani v Slivnici pri Mariboru 60 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

m Maribor. V nedeljo, dne 3. decembra bo prva predstava v slovenskem gledališču. Igra se „Trnjulčica“, začetek ob 4. uri pop. Po igri nastop Miklavža in obdarovanje velikih in malih otrok. Blagajna se odpre ob 3. uri popoldne. Predpodača vstopnice pri g. Weichu. — V nedeljo 10. decembra ob 8. uri zvečer se igrajo „Razbojniki“. Mariborski in okoliški Slovenci prihajajte radi k našim prireditvam.

m Slov. Bistrica. Vabilo k občenemu zboru Zgodovinskega društva za Slov. Štajersko in predavanju v Slov. Bistrici, v hotelu „Austria“, 3. decembra 1911. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Predavanje: Zgodovinski spomini slovenjebistriškega mesta in okraja. Predava prof. Fr. Kovčič. 3. Delovanje, pomen in cilj Zgodovinskega društva. 4. Slučajnosti. Vstop je prost. Začetek točno ob pol 4. uri pop. K obilni udeležbi vabi odbor „Zg. dr.“.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Boj med pristaši Malika in pristaši Orniga poslaja vedno bolj srdit. V „Marburgerci“ izve-mo sedaj o naših ptujskih Nemcih marsikatero zanimivo novico. Prav smešno nam opisujejo Orniga, kako se je vozil po mestu predstavljat, ko je bil zopet izvoljen županom. Kot lakaj, ki je odpiral vrata pri njegovem vozu, je služil mestni nastavljenec. G. Murkota pa „Marburgerca“ prav pošteno zavrne, naj bo miren, kajti sicer bo baje prisiljena, da bo o njem pripovedovala zelo kočljive stvari. Kake kočljive stvari, gospod Murko?

p Ptujška okolica. To leto zmiraj kopljejo za muzej. Po letu so nad vasjo Vičavo na posestvu ptuj-ske graščine, našli raznovrstne starine in mnogo zidovja, pretečeni teden pa na njivi na Vičavi, biš. št. 15, na posestvu, ki sliči Belšakovim. Izkopali so več starih zidov in človeških kosti. Posebno eno človeško okostje so našli celo skupaj, komaj 1 meter globoko.

p Sv. Urban pri Ptuj. Žalostno se je storilo našemu gospodu nadučitelju in prijelo ga je hučo pri srečanju in že tudi v želodcu. Tudi njegov najboljši prijatelj že ni več tako „resch“. Vzrok temu pa so naše občinske volitve, in seveda tudi „Slov. Gospodar“, ki je mirno in stvarno poročal o njihovem izidu. Našega velečenjenega gosp. nadučitelja je to tako razkačilo, da je vzel v svoja usta besede, ki za študirane-ga in olikanega človeka niso primerne. Mi neštudirani in neolikani pa ne poslušamo in ne maramo takih besed in stojimo trdno kakor skala ter ostanemo zvesti pristaši naše Kmečke zveze. Vam, gospod učitelj, in Vašemu najboljšemu prijatelju Rešu pa svetujemo, da se pomirita, ker drugače bi se bilo res treba bati za vajino dragoceno življenje. — Faran.

p Hardek pri Ormožu. Hardečka občina je v svoji seji dne 19. oktobra 1911 izvolila enoglasno gosp. dr. I. Presker-ja, c. kr. deželno-sodnega svetnika v Ormožu, častnim občanom.

p Središče. Oni hudobni človek, o katerem go-vori sv. pismo, da je sejal ljuliko med pšenico, je menda pri nas v Središču iztepal svoje vreče. Ta ljulika je seveda potem vzkliła v razne liberalne čas-

nike, katerih se pri nas še dosti nahaja. Slučajno mi pride v roke eden izmed teh, namreč „Narodni List“, kjer se neko liberalno budalo zopet z vso svojo močjo zaganja v našega č. g. Kaplana. Razume se, da laže, ker liberalci ne zna drugega, kakor lagati. Saj pravi pregovor: „Kakoršen je človek sam, tako tudi misli o drugih“. Piše namreč, da naš č. g. kaplan daje duška svoji srbeščici v „Slovenskem Gospodarju“. Resnica pa je, da imaš ti, lažnjivi dopisun, srbeščico na svojem strupenem jeziku. Saj vam je bilo že zadnjič povedano, da tega ne dopisuje naš č. g. kaplan, ampak nek čisto priprost opazovalec. Piše se pa le resnica, ker laž pri nas ni v nikaki veljavi. Zato želimo, da za naprej pustite našo čestito duhovščino v miru ter napadajte rajši mene, če me sploh poznate. Bog ni dal duhovskega stanu zato, da bi bil liberalcem v igračo. Mislim, da že vsak duhovnik ve svoje dolžnosti, zato ni treba, da bi mu jih narekoval kak liberaluh. Vaše hudobno srce se veseli nad vašimi deli, pa vendar nas kljub vsem svojim lažem ne spravite iz ravnotežja. Seveda vam mrzi, da se naša mladina ne da od vas oplasiti, ampak mirno in pogumno koraka svojo začetno pot. Ni sicer vredno več odgovarjati na vaše laži, čeprav pa ni vredno, je pa vendar potrebno, da rešimo čast tistim osebam, ki so je v resnici vredne. Lažnjivci, sramujte se!

p Ptuj. Miklavžev večer se bode vršil v soboto dne 2. decembra ob 6. uri zvečer v Narodnem domu. Pred nastopom Miklavža in njegovega spremstva, bomo videli naše malčke na odru v dramatičnem prizoru in pri kroženju s petjem. Povabljeni so vsi prijatelji slovenske mladine!

p Ptuj. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico opozarja tem potom še enkrat svoje člane in druge, ki se zanimajo, da bode dne 10. decembra t. l. poučno zborovanje v Ptuj v prostorih gosp. D. Zupanič. Začetek bo točno ob 10 uri predpoldne. Poučeval bo gosp. živinozdravnik Uršič iz St. Jurja ob juž. žel. o kužnih živalskih boleznih. Ker je to vprašanje važno, je želeli obilne udeležbe. Pri tej priliki se bodo sprejemali novi udje in udnina za leto 1912.

p Majsperg. Nadaljevanje darov za nagrobni spomenik pok. g. Simonu Petek, bivšemu kaplanu v Majspergu. Po 10 vin. daroval je eden prijatelj, po 20 vin. 9, po 30 vin. 4, po 40 vin. 4, po 60 vin. 4, po 80 vin. 2, po 1 K: Lampret Peter, Dolenc Vinko, Horvat Marija, Ribič Roza, Korošec Liza, Kralj Jožef, Vrečko Jurij, Mohorko Jože, Forman Mar., Sagadin Anton ml., Sagadin Martin, Sagadin Treza, Dvoršek Peter, Hajšek Treza, Božičko Treza, Kavčević Jan., Božičko Franc, Robar Kristina, Korošec Franc, Korošec Boštjan, Hajšek Jan.; Jurečko Jože, K 1-20, Rober Jože, K 1-40, Sagadin Anton st. in neimenovan 2 K. Skupaj 40 K 30 vin. Vsem darovalcem prisrčna zahvala in tisočero „Bog plati“. Prosimo še mnogo posnemalcev, faranov, prijateljev gospoda, naj še po mogočnosti prispevajo. Vsak, najmanjši dar se hvaležno sprejme.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Že stari ljudje ne pomnijo, da bi se setve kedaj tako lepo razvijale, kot letos. Upamo, da bo imel muropoljski kmet prihodnje leto dobro letino. Starejši moške tudi prerokujejo, da bo sadja in vina prihodnje leto obilo, ker les letos imenitno zori. Bog daj!

l Sv. Peter pri Radgoni. V soboto, dne 18. t. m. je bil za nas zelo pomenljiv dan. Preteklo je sto let, od kar je Sv. Peter, ki je bil prej podružnica radgonske župnije, postal samostojna župnija. Da bi ostalo jubilejno leto vernikom v trajnem spominu, so poskrbeli domači gospod župnik, vlč. g. Martin Osenjak, da se je 19., 20. in 21. novembra obhajala tridnevna pobožnost. Pridigovala sta rojak vlč. o. Benedit in vlč. o. Ciril, kapucina iz Lipnice, ki sta kot dobra in vneta govornika opominjala vernike k ljubezni do Boga in do cerkve. Povedala sta tudi veliko poučljivega iz zgodovine domače župnije. Bog naj če. gg. obilni trud tisočero povrne. Prav iskreno želimo, da bi še večkrat prišla med nas. Vedno polna cerkev vernikov, zelo veliko število spovedancev in obhajancev, je bil dokaz, da je segala slovesnost vsem globoko do srca. Naj sledi še nekaj zgodovinskih podatkov. Tekom sto let, kar obstoji župnija, je delovalo v njej 63 dušnih pastirjev, in sicer 9 gg. župnikov in 59 gg. kaplanov; med njimi tudi znani pisatelj Peter Danjko; domačih gg. duhovnikov je bilo 17; med temi sta tudi zgodovinar Anton Krempelj in mil. gosp. Kanonik v Mariboru, Jakob Kavčič. Rodilo se je 14 tisoč 845 faranov, umrlo 12.067, porok pa je bilo 3443. Sv. Peter, patron cerkve, pa še čuvaj tudi za naprej našo župnijo, da bo vladal med verniki vedno krščanski mir in edinost!

l Čitalnica v Ljutomeru priredi na Štefanovo, dne 26. decembra 1911 pri Seršenu običajno tombolo.

l Mala Nedelja. V nedeljo dne 10. grudnia t. l. po rani maši se vrši v šoli redni letni občni zbor (predzborovanje) kmet. podružnice z običajnim vsporedom. Naši kmetovalci se uljudno vabijo k mnogostevilni udeležbi. Glasom sklepa odbora seje z dne 19. nov. t. l. se vsi udje, ki svoje udnine za prihajajo leto do Božiča ne poravnajo, črtajo iz imenika članov. — Nadalje se naznanja, da se vrši začetkom meseca prosinca prih. leta tridnevni tečaj za kmet. knjigovodstvo. Ne bomo opisovali na tem mestu važnosti dobro urejenega knjigovodstva za gospodarje, ker do tega prepričanja je mogel priti že davno vsak računajoči gospodar. Še bolj se bode to prepričanje utrdilo pri onih, ki se tečaja udeležili; zato vabimo naše posestnike in mladeniče, da se tej lepi priliki častno odzovejo. Prijaviti se je na gori omenjenem občnem zboru kmet. podružnice, kjer se bodo podala natančnejša tozadevna pojasnila. Odhor.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Kako se naši posilnemeški gostilničarji in obrtniki bojijo, da bi prišli v „Slov. Gospodarja“. Mnogo se jih baje niti ne upa vpisati s pravim imenom v Südmarkino podružnico, ker se bojijo, da bi mi slovenski kmetje, ki jim tako radi nosimo denar, izvedeli za njih imena. Skrbeli bomo, da bo „Slov. Gospodar“, ki je že star naš prijatelj, poročal o naših prijateljih na levi in desni. — Kmetje, naročimo si vsi naše glasilo „Slov. Gospodar“, ki šteje že 10.000 naročnikov. — Okoliški kmet.

s Pameče pri Slov. Gradu. V četrtek, dne 23. novembra, se je ponesrečil v Mikljevci žagi v Trobljah

žagar Karol Smrečnik. Zvrnili so se nanj mecesnovi hloidi. Bil je takoj mrtev. Zapušča pet nepreskrbljenih otrok in ženo v blagoslovljenem stanu.

s Sv. Martin pri Velenju. Tukaj se je poročila zadnji ponedeljek, dne 27. novembra Rozalija Vrbič iz Belske vasi z Ivanom Korenom iz Prelog župnije Škale. Bila je marljiva in delavna članica naše Slovenske dekliške zveze. V St. Ilju pod Turjakom pa je bil tudi ta dan poročen naš pridni in delavni član Mladenške zveze, anton Kovač, z marljivo Ano Kotovnik iz Dovž pri St. Ilju pod Turjakom. Obema mladima paroma želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

s Smarino ob Paki. Tukajšnja kmetijska podružnica je priredila dne 22. oktobra t. l. poučen gospodarski shod, na katerem je prav zanimivo govoril Vičanski Skrlec. Zalibog, da udeležba ni bila tako obilna, kakor je po navadi. V nedeljo, dne 3. decembra t. l. pa ima po zjutrajšnjem cerkvenem opravilu predavanje višji živinozdravnik g. Pirnat iz Slovenjega Grada. Na ta zelo važen shod se vabijo zlasti tudi gospodinjice in pa šoli odrasla mladina. Ob enem ima kmetijska podružnica ta dan občni zbor.

s Skale pri Velenju. Za nedeljo, dne 3. decembra vabi Jugoslovanska strokovna zveza na sestanek, ki je zelo važ, da se pogovorijo kmetje, obrtniki, rudarji in rokodelci zaradi druginje in o raznih kartelih, ki so povzročili druginjo. Nikdo naj ne zamudi priti na sestanek, da potem lahko stori J. S. Z. svoje korake po svojih posluhah. Čim več vas bo na sestanku, tem lažje se boste kaj pogovorili, kako naj se to in ono uredi za vaše vsakdanje razmere. Začetek točno po poznem sv. opravilu v sobi strokovne zveze. — Skupina J. S. Z. v Skalab.

Konjiški okraj.

k Konjice. Dne 25. novembra zvečer je začelo goreti v mlino posestnika Simona Strmška na Bregu. Mlin, kakor tudi vse reči, ki so se nahajale v njem, so postale žrtev požara. Ogenj je nastal baje vsled slabega dimnika. Strmšek je imel mlin zavarovan.

k Oplotnica. V Oplotnici imamo sedaj dva mesarja. Eden prodaja meso po 1 K 68 vin., drugi pa po 1 K 60 vin. H kateremu bomo šli? Pohorcem in domačinom priporočamo trgovino Antona Kobi. To je krščansko-narodna trdnja, v kateri se dobi vedno sveže blago po priznani zmerni ceni. V Oplotnici se snuje plesni tečaj. K izrednemu tečaju so vabljeni le cokoljari. Kdor želi izvanrednega užitka, naj se javi takoj! Prireditelji dajo pojasnila zastoj.

Celjski okraj.

c Celje. Z napeto pozornostjo smo pričakovali celjski Slovenci izida občinskih volitev v okolici. Nasprotniki so z gotovostjo računali, da zmagajo v II. in I. razredu. V ponedeljek, dne 27. novembra, je volil III. razred. Nemci in posilnemeški volitev v tem razredu niso udeležili. Grozdje jim je bilo prekislo. Slovenski kandidati so dobili 455 do 488 glasov. Odločen boj se je bil v torek, dne 28. novembra, pri volitvi za II. razred. Nasprotniki so napeli vse sile, da bi prodrli. Vendar značajnost slovenskih mož jim je prekrizala vse račune. Slovenci smo zmagali z 61 glasovi. Nasprotniki so dobili 51 glasov. V I. razredu so zmagali nasprotniki, ker so si vedeli razmerje davkov tako prikrojiti, da so imeli umetno večino. Tako imamo Slovenci, hvala Bogu, še tudi nadalje upravo te važne občine v svojih rokah. Izvoljeni so vsi, od skupnega volilnega odbora priporočeni kandidati, katerih imena so se že pred volitvami v listih objavila.

c Celje. Liberalcem gre sedaj na celi črti slabo. Tudi „Nar. List“ hira, edino še vidno znamenje nekdanje precej močne liberalne stranke. Liberalci sami se bojijo, da vzela ga bo zima, mrz. Zato pa hočejo od 3. do 10. decembra narediti zanj veliko beračijo po celem Slov. Stajerju. Mi pa agitirajmo iste dni za naše liste, za „Slov. Gospodar“ in „Stražo“! Liberalnim beračem pokažimo vrata!

c Gomilsko. Dne 16. t. m. je peljal posestnik Jakob Boldin v gotovelsko tovarno slamo. K njemu je prisel na voz tudi Josip Praprotnik. Ko se peljeta po cesti proti St. Rupertu, pridrdra naenkrat za njima poštni voz, konji se splašijo in dirjajo naprej do ceste, ki pelje skozi St. Rupert, tam pa naglo zavijejo na levo, in voz se z vso silo prevrne na sredo ceste. Oba moža sta obležala nezavestna na licu mesta. Kmalu nato pride po cesti več voznikov, med njimi tudi neki voznik iz Gomilskega. Ko spozna nesrečnega, požene smeje svoje konje naprej in pravi proti drugemu vozniku: „Ta dva sta pa že na vse zgodaj pijana.“ Takšna je torej ljubezen do bližnjega pri nekaterih ljudeh, ni čuda torej, da pravi vedno tvoj oče: Meni luč, sinuku pa ključ. Vsa hvala pa vrli Petkovi rodbini, ki fe prišla ponesrečenima na pomoč, ju zbudila iz omedlevice in jima stregla toliko časa, da sta zadobila zdravniško pomoč.

c Braslovče. Ker nimamo navada, poročati o vsaki prireditvi posebej, in posebej ocenjevati posameznih vlog pri naših igrah, zato danes prosimo gospoda urednika za malo prostora. Naši diletantje so namreč priredili letos dve igri: „Domen“ in „Krivo-prisežnik“, pri kojih je bil namenjen čisti dobiček Bralnemu in pevskemu društvu ter so pri tem prestali mnogo truda. Kar se tiče ocene teh iger, naj zaostane samo to, da je izjavil neki gospod, ki je v svojem kraju voditelj iger, da braslovške igralne moči lahko prireajo najtežje in najlepše igre. Zahvala gre tukaj g. kaplanu kot voditelju teh prireditev, g. Pauru, kojega prostori so nam vedno na razpolago in ker

nam je ta hiša izvanredno naklonjena. Bodi pa prisrčna zahvala vsem igralcem v trgu in vasi, ki so delali in se trudili le za društvo. Zahvalujemo se tudi našemu slavnemu občinstvu, ker nas je vedno počastilo z velikim obiskom. — Leto se bliža svojemu koncu in nastopil bo pri nas čas občnih zborov, tukaj prosimo vse starše, kojim je res za blagor svojih otrok, naj podpirajo svoje otroke, da bodo lahko postali udje Bralnega društva, in sicer oni otroci, ki so že izstopili iz šole. Lepo je gledati ob nedeljah, ko se zbira mladina v bralni sobi in si išče v berilu zabave in izobrazbe, ker tako je odtrgana gostilnam in slabim družbam ter bo postala na ta način res čast in korist Braslovč in nova dobra moč naši slovenski domovini.

c Od Savinje. Pred kratkim je bil pisec teh vrstic v Braslovčah in mi je pravil nek tamošnji znanec, da iz braslovške občine obiskuje 13. reci trinajst otrok, šulferajnsko šolo v Polzei. Vsi očetje teh otrok so vselej liberalno voili, eden izmed njih je celo zaupnik Narodne stranke. Čuditi se mora človek taki stranki, da si upa prisvajati ime „narodna“. Tu se javno vidi, kaka je politična značajnost teh ljudi. To so „vzorni narodni naprednjaki“, ki pustijo svoje otroke posilnemeško gojiti. Taki ljudje zaslužijo pohvalo ne samo „Nar. Lista“, temveč tudi „Stajerca“.

c Mozirje. Po temni noči pride dan, po hudem boju pride zmaga. Tako se govori sedaj v trgu Mozirje od hiše do hiše. Po raznih občinah v Gornji Savinjski dolini se sedaj bojujejo davkoplačevalci za svoje pravice in ravno tako tudi v občini trg Mozirje. Komu ni znano nekdanje gospodarstvo obširnih tržkih planin, katere je skozi več let sekal nekdanji mozirski mogotec. Les v teh planinah se je lahko cenil na tisoče in tisoče kron. Sekalo se je in šlo je, ostale so gole planine, a tržki posestniki, kateri so bili opravičeni do teh gozdov, niso dobili niti beliča. Tako se je gospodarilo tudi do sedaj. Vsi dohodki od tržkega posestva so šli v skupno občinsko blagajno, da siravno je opravičeni samo 59 števil. Da se je delala s tem opravičenem velika krivica, je samoobsebi umevno. Ker pa so posestniki nižjih slojev začeli takemu gospodarstvu oporekati, so jih nekateri gospodje zasmehovali, češ, mi smo gospodarji, mi delamo, kar hočemo! No, kaj takega pa ni bilo vsakemu po volji in postavili so se nekateri v boj, v katerem je moral marsikateri prestat bridko urico. Imenujemo pred vsem našega bojovníka Ivana Cesarja; le-ta se je začel pritoževati na višje oblasti, stal je neustrašeno v boju, v boju do zmage. — Dne 18. novembra, ko je zasijalo rumeno solnce, prišel je pismonoša in izročil vsem upravičencem sodnijski sklep: vknjižbo lastninske pravice. S tem se je končalo gospodarstvo mogočnih gospodov. Volilci! Sedaj pa ob času volitve tržkega odbora, glejte v beli dan, ne pa v temno noč. Volite odbor, kateri bode deloval v vašo korist, ne pa v vašo škodo! Sedaj je čas. Stopite na noge in recite: Dosedanji gospodarji naših posestev, idite v zaslužni pokoj, hočemo biti sami gospodarji!

c Gornji Grad. „Narodni List“ poroča, da je bil g. župnik iz Nove Stite obsojen v globo zavoljo razžaljenja časti. Ni pa povedal, da je obstalo to razžaljenje v tem, da je o nekem fantu rekel, da pomaga pri sestavi dopisov za „Nar. List“. Kakor se vidi, je razžaljenje časti, če se komu reče, da piše v „Nar. List“. To naj „Narodni List“ svojem poročilu še dostavi, ker bo dobro, če bodo njegovi dopisovalci poučeni v tem.

c Gornji Grad. Župan v Gornjem Gradu, gosp. Kolenc, je svojo čast odložil. Imel je, kakor se sliši, neko neljubo obravnavo. Pa se vse zakriva. Naprednjakom odpada list za listom. Kmalu bo na vrsti Sarb, potem pa...

c Nova Stifa pri Gornjem Gradu. Imeli smo občinske volitve. „Narodni List“ se je že od poletja sem drl kakor žaba v mlaki. Po svetu so se gotovo čudili, da naši niso dali nič odgovora. Odgovor je prišel na dan volitve. Izid volitve je bil tak, da še sam gosp. nadučitelj Ivan Kele ni upal kaj doseči. Prišel je na volišče, slišal izid volitve v III. razredu, pa odšel s svojo glasovnico, katere si ni upal oddati, ker ni mogel pričakovati boljšega uspeha. Izvoljeni so sami zavedni in vzorni možje, ki so bili ob volitvah na strani Kmečke zveze. „Narodni List“ jih zmerja seveda s kimovci. Pa kdo bi se brigal za liberalne psovke!

c Nova Stifa pri Gornjem Gradu. V nedeljo, dne 26. novembra, je bila volitev načelnika krajnega šolskega sveta. Izvoljen je gosp. Jožef Surk. Njegov namestnik je g. Rudolf Tratnik. Načelnikov namestnik ni več g. nadučitelj Ivan Kele. To je menda moža vjezilo, da je pripravi o razširjanju šole v trirazrednico kratkoma hotel preprečiti vsako prosto izražanje o tem predmetu. Slednjič je z nevoljo odšel. Le tako! Šlo bo tudi brez Vas. Glasovanja si pa kmetje ne dajo komandirati, kadar se hoče deparja iz njihovih žepov. Minuli so časi, ko so kmetje vse podpisali, četudi niso vedeli kaj. Kmalu Vas bodo tudi prijatelji siti.

c Nova Stifa pri Gornjem Gradu. Dne 17. novembra je prišel v našo romarsko cerkev tat, ki je ukradel zlat prstan iz Marijine podobe. Pri tem je ubil svetilko, da se je razlilo olje po prth in po slikani steni. To je povzročilo precejšnjo škodo. Tatu so takoj prišli. Je ravno tisti, kateri je že dne 28. septembra ukradel dva zlata prstana. Ime mu je, kakor se govori, Pavel Kolar.

c Nova Stifa pri Gornjem Gradu. Sedaj smo pri naprednjakih v Gornjem Gradu v veliki zameri,

ker naša dva moža pri volitvah iz kmečke skupine, nista volila gornjegrajskega Kocbeka in drugih, katere je določila znana družba. Celo g. Bak iz Smartna je vznevoljen.

c Iz laškega okraja. V torek, dne 21. novembra je bila iz Jurkloštra volitev župana in občinskih svetovalcev za občino Jurklošter in novoustanovljeno občino Sv. Lenart nad Laškim. Občina Sv. Lenart nad Laškim se je izločila iz občine Jurklošter. Za župana jurklošterske občine je bil izvoljen Jožef Kajtna, posestnik v Porebrih. Dosedanji župan gosp. Blatnik se je odpovedal zopetni izvolitvi. G. Kajtna je bil že od prej skozi 6 let župan. Za občino Sv. Lenart nad Laškim je izvoljen za župana g. Ferdinand Trupej. Oba sta pristaša Slov. kmečke zveze, čeprav se razni liberalci na glavo postavijo. Tako je torej končana večletna borba. Sedaj pa na delo po programu Slov. kmečke zveze!

c Sv. Lenart nad Laškim. 30letna vojska je končana. Vsa ta leta smo se Šentlenarčani trudili, da bi odcepili St. Lenart od Jurkloštra in si privojskovali samostojno občino. Razni voditelji so se trudili, tudi znani Knaflič je napisal eno tako prošnjo, a dosegli nismo ničesar. Se-le, ko so naš gospod župnik Časl vzeli stvar v roke, so dosegli, kar smo mi najbolj želeli. Dne 21. t. m. smo imeli volitev prvega župana naše nove občine. Izvoljen je bil Ferdinand Trupej iz Mišidola za župana, za namestnika Jožef Gračner iz Malih Grahovšč in za svetovalca Janez Slakan iz Podgorice. Vsi odborniki so odločni možje krščanske stranke. Samo eden nas je pa prestrašil. Sel je z nami čisto tiho in mirno do volilne pisarne, od tam jo je pa krenil naprej na „furovč“, mesto v pisarno na volitev. Menda se ja nismo namazali, ko smo ga izvolili? Živio St. Lenart!

c Lepa njiva pri Mozirju. (Poroča.) V ponedeljek, dne 20. novembra, t. l. se je poročila tukaj Marija Fužir, hči veleuglednega kmeta pri Lepi nji, Franca Fužirja, z gosp. Ivanom Kolar iz Polzele. — Nevesta je bila članica Izobraževalnega društva in odbornica Dekliške zveze v Mozirju. Mlademu paru iskrene čestitke!

c Sv. Jungert. Naš prijatelj nam je poslal jabolčev cvet, ki ga je našel na svojem vrtu. Ta cvet menda ne bo obrodil sadu.

c Sv. Ema. Po letošnji strašni suši poškodovani posestniki pri Sv. Emi se z zaupanjem obračajo do poslancev, da jim po okr. glavarstvu že obetano podporo v žitu in otrobih izposlušajo. Posebno priporočamo hribovite okolice, vrh Sv. Eme, Sv. Vid in Nezbiše, kjer je suša najhujše poškodovala koruzo, fižol, krmo in svinjsko pičo.

Brežiški okraj.

b Brežice. Za Slovensko Stražo se je na gostiji Bratanič-Stregar nabralo 7 K. Živel posnemovalci! — Načrti in proračuni za brežiški vodovod so na vpogled pri okrajnem glavarstvu.

b Brežice. Našemu Izobraževalnemu društvu se je zadnja nedeljska prireditev vrlo posrečila. Igrali „Planšarica“ ter „Sv. Cita“ sta prav dobro uspeli, tudi društveni pevski zbor je nastopil. Obisk je bil tokrat dovoljen; naj bo v prihodnje še številnejši!

b Brežice. Med našimi zadnjimi liberalnimi paberkami se govori, da bodo nabirali liberalci od 3. do 10. decembra za pogreb svoje stranke. Na vseh koncih in krajih umira liberalizem. Voditelji postajajo iz znanih razlogov popolnoma tihi, oficirji so od nekaj brez glave in pameti, vojaki pa po zadnjih volilnih porazih kar trumoma beže proč od liberalne stranke, ki je vedno le tepena. „Narodni List“ edini še života, a tudi njemu izginja življenje. Viri usihavajo. Se enkrat jih hočejo odpreti, od 3. do 10. dec. bodo nabirali za ta list, ki je določen, da kmalu priobči tužno smrt na sušici umrle liberalne stranke. Za dostojen pogreb se torej pripravljajo.

b Pišec. V Izobraževalnem društvu je v nedeljo, dne 26. t. m. predaval č. g. p. Gvardijan Hieronim iz Brežic o sveti deželi ter kazal prekrasne skioptične slike. Mnogoštevilno občinstvo mu je za veleznanimive besede in poučne podobe zelo hvaležno.

b Videm ob Savi. Občni zbor političnega društva „Sava“ za breški in sevniški okraj se je vršil v nedeljo, dne 26. novembra popoldne ob 3. uri na Vidmu v gostilni gospe Kunej; občni zbor in poročilo poslanca g. dr. Ivana Benkoviča je trajalo skoro tri ure. Vršile so se nove volitve odbora, in sicer so izvoljeni: načelnik g. duh. svet. Josip Cerjak iz Rajhenburga; podnačelnik g. Franjo Gerec, veletržec v Pišecah, in Franc Planinc, posestnik na Vidmu. Dalje so izvoljeni v odbor: dr. Ivan Benkovič, posestnik Avsenak iz Rajhenburga, veleposestnik Radej iz Dovškega, župnik Presker iz Kapel, posestnik Urek ml. iz Globokega, mestni župnik Mešiček iz Brežic, gosp. župnik Doberšek iz Sevnice. Kot namestniki: posestnik Bratanič ml. iz Bukošeka, posestnik Barbič iz Vidma, gostilničar Agrež iz Pišec, posestnik Bernardič iz Vidma, posestnik Blatnik iz Artič, župnik Gartner iz Planine, posestnik Ogorevc iz Rigone, g. župnik Rakič iz Bizeljskega, posestnik Pakj iz Zabukovja, posestnik Vrtovšek iz Čanji (Blanca). Obenem se je sklenilo, osnovati pododbor S. K. Z. posebej za breški in sevniški okraj, in v ta namen je sklicati shod v Brežice in Sevnico. Po poročilu poslanca dr. Benkoviča se je soglasno sprejela resolucija, s katero se pozivlja deželne poslance v deželnem zboru, vstrajati v najstrožji opoziciji, dokler se ne ustreže opravičenim slovenskim zahtevam. Končno je bil soglasno sprejet predlog, da se častnim članom društva ime-

nuje njega bivši dolgoletni načelnik č. g. Jos. Potovšek, župnik v Vojniku.

Vestnik mlad. organizacije.

Našim mladenkam in društvom. Katoliška bukvarna v Ljubljani je izdala krasno knjigo „Gospodinjstvo“, navodila, za vsa, v domačem gospodinjstvu važna opravila. Knjiga je iz peresa sestre Lidvine Purčaj, prednice šolskih sester in voditeljice gospodinj-ske šole v Ljubljani. Cena knjigi je 2 K 20 vin. za nevezan, in 2 K 80 vin. za vezan izvođ, po pošti 30 vin. več. Ker nam od naših deklet vedno dohajajo vprašanja, kakšna je ta knjiga, rečemo samo eno: Knjiga ima zlata vredno vsebino. V njej najde slov. mladenka in gospodinja toliko lepih nauk in navodil za gospodinjstvo in izobrazbo, kot še pobnem dose-daj v to svrhu izdanem delu. Nimamo prostora, da bi knjigo na drobno ocenili; (daljši sestavek o knjigi so prinesle že „Gospodarske Novice“ št. 21.) našim dekletom le ključemo: Sezite po njej!

Središče. Marijina družba v Središču priredi povodom svoje desetletnice 6., 7. in 8. decembra tridnevne duhovne vaje za Marijine družbenice. Kridnevnica, ki jo vodi veleč. gosp. kapucin p. Benedikt Čirič, se začne v sredo, 6. decembra ob 2. uri popoldne. Vsak dan bosta dve pridigi: zjutraj po sv. maši in popoldne ob 2. uri. Vmes bo lahko vsakdo opravil sv. spoved. Na praznik Brezmadežnega Spodetja, 8. dec. je med pomno sv. mašo skupno sv. obhajilo družbenice, popoldne ob 4. uri pa ima Marijina družba slovesno zborovanje, na katerem govori veleč. g. kaplan Stahé; ter nastopijo domače in tuje govornice. Družbenice velikonedeljske dekanije, pr. tudi drugih župnij, udeležite se trionevnice v prav obilnem številu! Prednoščila in stanovanja so preskrbljena. — Vodstvo Marijine družbe.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 3. decembra ob 3. uri popoldne priredi naša Mlad. zveza javno zborovanje, na katerem se bo govorilo o ustanovitvi abstinentskega krožka. Govori Gregor Čajko, posestnik v Ključarovicah. Zborovanje je v društveni sobi.

Italijansko—turška vojska.

Veliko pozornost je vzbudila zadnje dni novica, da hočejo zapreti italijanske bojne ladje znano mor-sko ožino Dardanele, ki tvorijo izhod iz Črnega morja v Sredozemsko morje. Italijani so nameravali s tem, da bi italijanske bojne ladje stražile pred vho-dom v to morsko ožino, kljubovati Turkom in jim za-dati hud udarec, ker ne bi moge njih ladje, ne tr-govske, ne bojne, na presto morje. A tudi tukaj so se Lahi hudo vrezali. Poslali so že svoje ladje pred Dardanele, upali so s tem ustrahovati Turka, da bi se prej udal in sklenil z Italijani mir. Da so Italija-ni vročekrvni in pri svojih početjih malo mislijo, se je pokazalo tudi tukaj. Italijansko časopisje je že te-dne in tedne hujskalo vlado, naj se napadejo Turki v Evropi, naj se zasedejo Dardanele.

A oglašila se je Rusija, z njo Anglija in druge države, ki pravijo: „Italijani proč od Dardanel! Dar-danelska morská ožina je last vseh držav, to se pra-vi, je nevtralna. Vi Lahi nimate v tej morski ožini ničesar iskati!“ Obstoji namreč med velevladmi neka pogodba, ki pravi, da imajo vse velevladi enako pra-vico do Dardanel glede trgovskih ladij. Z dolgm no-som so morali Italijani zopet opustiti to namero in ita-lijanske bojne ladje so hočeš nočeš morale odpluti proč od Dardanel. Cel svet se smeje sedaj Lahom, njihovim vojskovodjem in njihovi politiki. Kakor se vidi iz tega, menda nobena evropska velevlad ne dr-ži z Lahi, ki imajo v tej vojski povsod grozno smo-lo.

Arabei in Turki so napadli zadnjič Lahe ponoči od 24. na 25. novembra. Lahi so izgubili do 200 mrt-vih. Turki in Arabei so zaplenili Lahom veliko orož-ja, streljiva, obleke in oprave. Arabei in Turki so iz-gubili pri teh napadih 7 mrtvih in enega ranjenca. Tudi laški listi priznavajo, da so bili Italijani pri Darni poraženi, pravijo namreč, da so se morali „za-voljo teme“ umakniti.

Iz celega sveta.

Ribe zadržale parnik. Kapitan londonskega parnika „Durango“ je poslal pred dnevi iz Halifak-sa poročilo o svoji zadnji vožnji, v katerem pripove-duje, da so velike množine rib ustavile njegov pa-rik na visokem morju. Kapitan je med vožnjo opazil, kako je plul parnik skozi večjo jato rib, a ni pripri-soval temu posebne važnosti. Parnik je plul med tem dalje z vse manjšo brzino, dokler se ni naposled po-polnoma ustavil. Kasneje se je kapitan uveril, da so vse dovođne cevi vodnih sesalk zamašene z mrtvimi ribami ter so jih morali precej očistiti, da je mogel nadaljevati parnik svojo pot.

Nadvojvoda Karl Franc Jožef in Zita. Nadvoj-vodi Karl Franc Jožefu, ki se kakor mladi poročene-c nahaja s svojo soprogo nadvojvodinjo Zito na ženi-to-vanjskem potovanju, ogrska predznost tudi ni priza-nesla. Naslednji slučaj jasno kaže, kako oholi so Madžari. Nadvojvoda in njegova soproga sta se na-meravala iz Pule odpeljati v Dalmacijo. Ker pa je bi-lo morje precej nemirno, sta hotela torej preko Hrvaške, Bosanskega Broda in Sarajeva v Gruž. Kar nepričakovano izjavi ogrska vlada, da ne more pripustiti na bosenski železnici avstrijskega salonske-ga voza, da se mora torej za vožnjo po bosenski že-leznici uporabiti le ogrski salonski voz. Smatra se, da je izdala ogrska vlada ta ukrep edino le zato, ker se nahaja na avstrijskih salonskih vozovih avstrijski orel, ne pa ogrski grb. Globoko užaljen radi tega po-stopanja ogrske vlade, se je nadvojvoda Karl Franc Josip vrnil s svojo soprogo na Dunaj. Ogri, ki dan

za dnevom hujše tlačijo slovanske narode na Ogr-skem, hočejo pokazati svojo neotesanost celo napram članom cesarske hiše. Umevno je, da je vzbudil ta dogodek povsod, zlasti pa v političnih krogih, veliko razburjenje.

Zadnje poročilo umirajočega. Turški listi po-ročajo o junaškem činu mladega turškega častnika, ki se je dogodil v bojih pri Darni. Poročnik Ibrahim bej je dobil namreč povelje, prenesti važno poročilo z ene operacijske točke na drugo. Ker je bilo poročilo velike važnosti in nujno, je hotel častnik skrajšati svojo pot, pri čemur pa je prišel v bližino sovražnih čet. Nek sprednji italijanski kavalerijski oddelek je opazil turškega častnika ter ga pričel zasledovati. Slo se je za življenje in smrt. Poročnik Ibrahim bej je naganjal svojega konja do skrajnosti, in posreči-lo se je obema, da sta prišla krvaveča iz številnih ran v tabor Enver beja, kjer je z zadnjo kretnjo iz-ročil važno poročilo. Nato se je mladi junak zgrudil s konja v roke okoli stoečih vojakov ter izdihnil. Ta junaški čin je menda pripomogel k zmagi Turkov pri Darni, ker je omenjeno poročilo odkrilo četam Enver beja namero Italijanov, napasti Turke za hrbtom. — Tako junaški so Turki, zato pa zmagujejo vedno nad mehkužnimi Italijani.

Lakota na Ruskem. Navzlie ruskim uradnim po-ročilom, da je letošnja letina na Ruskem precej do-bra, prihajajo sedaj že iz 18 gubernij poročila, da vla-da tam beda in celo že lakota. Najbolj žalostne vesti prihajajo iz orenburgske gubernije. V mestu Oren-burgu je 6000 ljudi brez dela in jela, ki so prišli iz dežele v mesto iskat zaslužka. V vaseh so vsled stra-danja nastale razne kužne bolezni; doseđaj se je na-štel 500 bolnikov. V nekaterih krajih so šole zatvor-jene, ker prebivalci nečesto poslati v šole lačnih otrok. Samo v dveh okrajih, čeljabinskem in orenburg-skem, strada 185.000 ljudi. Kmetje, ki nimajo tudi kr-me za živino, prodajajo živino pod ceno. Konj se pro-daja po 8 do 10 rubljev, par ovac za 1 rubelj in 80 kopejk, kura za 5 do 10 kopejk. Iz Čeljabinske se poroča, da tam bogatejši ljudje že zdaj pečejo kruh samo iz otrob, in revni ljudje mešajo h krompirju in kruhu brezovo skorjo in belo ilovnico.

V sanjah postal mutast. Na oddelku zdravni-ške višje šole v Bukarešti se je zgasil 35letni urad-nik Boteceanu, ki je zvečer popolnoma zdrav legel v posteljo ter se zjutraj mutast zbudil. Boteceanu je sporočil pismeno, da je imel grozne sanje. Sanjalo se mu je, da so ga vrgli s strehe neke hiše in da je ves razbit obležal na tleh. Vsled strahu v sanjah je iz-gubil dar jezika. Zdravniki se že več dni trudijo, ne-srečenežu na umeten način zopet pomagati, da bi go-voril, a doseđaj še zastoji.

Iz šale krvava istina. V Turnju pri Biogradu v Dalmaciji sta se v nedeljo zvečer iz šale začela pre-rekati dva oženjena kmeta; iz šale je nastal kmalu resen prepir; nato pretep in poboj s kamenjem in no-ži. Drug drugega sta tako zdelala, da je eden na me-stu umrl, drugega so pa smrtno ranjenega prenesli domov. Oba zapuščata številni nepreskrbljeni druž-i-ni.

Najnovejše.

Uržavni zbor. Ko je v včerajšnji seji državne-ga zbora govoril justični minister dr. Hochenburger in je zagovarjal svoj način imenovanja sodnikov, je rabil izraz „Nemško Češko“ (Deutschbömen). S tem so se čutili Čehi užaljene. Drli so proti ministru, nastal je vrišč in burni izrazi češkega ogorčenja so se slišali v zbornici. Čehi so klicali: „Fej Hochenburger“, „Dol z njim!“ Prišlo je nato pred ministrsko klopjo do spopadov. Čehi so začeli piskati, slovanski poslan-ci pa so razburjeno klicali: „Fej Hochenburger“. Se-ja se je nato prekinila, Hochenburger je zbežal iz dvorane, pri izhodu ga je baje nek češki poslanec o-plaval. Ko se je čez nekaj časa seja zopet nadaljeva-la, je Hochenburger zopet govoril, a mirnejše. Polo-žaj je zopet še bolj nejasen.

V proračunskem odseku je govoril dr. Koro-s e c o o veliki škodi, ki jo je naredila našim kmetoval-cem suša, toča in druge uime. Grajal je in ugovar-jal, da se za kanale in regulacije na Češkem in Polj-skem namerava izdati 400 milijonov, za bedno prebi-valstvo na jugu pa se celo podpore zavlačuje. Tudi glede regulacije rek imamo Slovenci svoje potrebe in mi ne bomo dovolili, da se samo Čehom in Poljakom dajejo milijoni. Ta način, da se podpirajo le veliki narodi, se mora spremeniti, in čeravno smo majhni, si bomo vendar znali tudi za naše potrebe izvojevati, kar nam je potrebno.

Poslanec Roškar ima v nedeljo, dne 10. dec. ob 3. uri popoldne shod pri g. Schmidu v Selnici ob Muri. Selnčani in Cirberžani pridite!

Poslanec Ozmeč in Brenčič imata v nedeljo, dne 3. decembra popoldne ob 3. uri shod v Središču pri Venigerholzu.

Nagajanja južne železnice v tovrnem prometu. Zavračanje tovrnih listov s slovensko označbo na-membne postaje, je v protislovju s predpisi; tudi na Češkem v nemškem ozemlju so skušali nekateri urad-niki vpeljati podobno načelo, a zadeva se je rešila v smislu jezikovne enakopravnosti. Na podlagi došlih mu pritožb je poslanec dr. Benkovič sestavil temelji-to poročilo, katero se uporabi na pristojnih mestih; vsekakor ne bo miru, dokler se zadeva na zadovoljiv način ne reši. Vsak nov slučaj teh šikan naj se javi železniškemu ministrstvu in poslancem. Treba bo tu-di nastopiti pravno pot, ker je železnica primorana, blago sprejeti.

Narodno gospodarstvo.

Jesensko delo. Ker še nimamo snega, se lahko opravlja sedaj razno poljedelsko delo. Praha, ki je posebno za travnate njive velikega pomena, se lahko dela. Pregovor pravi o predzimskem oranju: Pred zimo orano, pol gnojeno. Tudi gnoj izvažati ne smemo pozabiti, posebno v vinograde in travnike.

Poročilo o stanju jesenskih setev v Avstriji. Poljedelsko ministrstvo objavlja poročilo o stanju setev v naši državi, iz katerega posnamemo, da je splošno stanje zelo ugodno. Najlepše je razvita pšenica in rž, tudi ječmen ni slab, le podzemeljski črvi mu sempatje škodujejo. V severnih deželah, na Češkem, Moravskem, Nižjem in Gornjem Avstrijskem je stanje setev še ugodnejše kot pri nas. Pričakuje se prihodnje leto, če ne bo vremenskih uim, ugodna žitna letina. Setev se lahko zelo dobro ukorenini, ker prevladuje še vedno milejše vreme. Tudi v naših krajih kažejo setve zelo ugodno.

Sadno drevje na vojaških vežbališčih. Vojno ministrstvo je ukazalo, da naj se nasadi na dvoriščih vojašnic, po vežbališčih in drugih zemljiščih vojaških objektov sadno drevje na korist moštvu.

Cene sladkorja padajo. Na nemških trgovskih trgih v Hamburgu in Magdeburgu so padle dne 20. novembra cene sladkorja za 30 do 40 fenigov za staro blago in 10 fenigov za novo blago. Tudi na praškem trgu so padle cene sladkorja, a pri nas je kljub temu še sladkor enako drag.

10.000.000 K za jajca in perutnino. Hrvatska je dobila v minulem letu svoto 10 milijonov kron za izvožena jajca in perutnino. Izvoz perutnine in jaje iz Hrvatske naglo napreduje leto za leto.

Kdo je sedaj vzrok mesni draginji? Zvseh strani prihajajo poročila, da je znatno padla cena živini in prašičem. Po nekod je cena za polovico nižja v primeru z ono spomladi. Kljub temu mesarji niso znižali mesnih cen. Meso vseh vrst se še vedno prodaja po starih, že prvotno pretiranih cenah. Kdo neki sedaj dela draginjo? Ali je tudi sedaj edino kmet kriv tem neznosnim razmeram?

Agitirajte za „Slov. Stražo!“

Poročilo o sejnu goveje živine v Gradcu,
dne 28. nov. 1911.

Priglasilo se je 181 volov, 82 bikov, 175 krav. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 96 do 104 K, srednje debeli 84 do 94, suhi 76 do 82, biki 70 do 82, lepe pitane krave 72 do 80, srednje debele 52 do 62, suhe 46 do 50 K. Tendence: Pripeljalo se je 100 komadov manj kot prejšnji teden. Cene neizpremenjene. Promet slab.

Na svinjski sejem se je pripeljalo 2636 svinj; cene za 100 kg mrtve teže 104 do 122 K. Cene močno nazadujejo.

Listnica uredništva.

Zlata jama na Pesnici: Izročili „Stražo“, sv. Trojica: Naznanite celo zadevo raje glavarstvu in navedite priče. Št. Vid pri Grobelnem, Luče, Remšnik, Sv. Ema, Zabukovje: Pride prihodnjic. Kar ni zastarelo, pride vse na vrsto. Št. Ij: Se ne splača baviti se s tem posilincem.

Stenski koledar za leto 1912 v dveh barvah, je v mali obliki 50 — 70 cm zopet izšel. Dobiva se samo pri gosp. Iv. Kline-u, typ., Cirilova tiskarna v Mariboru. Naroča se po dopisnici. Gostilne in županski uradi ga dobijo brezplačno.

Našim gospodinjam

priporočamo

le edino Pfeifer-jevo milo, ker le to napravi brez truda snežno belo perilo! Pazite na vtis Pfeifer in znamko :: tiger

926

Priložnostni nakup!

Jako lepo posestvo obstoječe iz njiv, travnikov in gozda, zidana hiša z več sobami, prostorna klet ter gospodarsko poslopje, vse v najlepšem stanju, zraven dobrodoščalin na dva tečaja. Posestvo leži na lepem kraju ob okrajni cesti 5 minut od kolodvora, 30 minut od prometnega trga, meri do 5 orolov. Cena približno 4000 kron, vrednost do 6000 kron, se zaradi domaćih razmer takoj prodaja. Vpraša se pri: Mihael Gabec, Mestirje, p. Šmarje pri Jelšah (Staj.) 1214

Hlapec, vešč poljskega dela, se išče za župnišče. Pojasnila da upravnštvo tega lista 1204

Molitvenike, rožne vence, podobice, križe različnih vrst, svetinj iz aluminijuma itd. itd. priporočila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ob Dr.

Sprejme se z 1. decembrom pri župni cerkvi Sv. Barbare v Haložah pošten fant za cerkvenikovega pomočnika, ki je že več te službe. Mesečna plača 20 K, prosta hrana in stanovanje. Osebo se ima predstaviti pri cerkvenem predstojniku. 1148

XXXXXXXXXXXX

Loterijske številke:
Dne 25. novembra 1911.
Gradec . 47 31 19 26 85
Dunaj . 3 22 21 36 49

Naznanjam

svojim p. n. odjemalcem, da so že pricete preproge, miljeji in sofe po zelo nizkih cenah na prodaj. Proda se tudi stara „quintus“-violina. Irma Sagaj, Maribor, Gosposka ulica 83. 1199

Mizarskega učence sprejme Jožef Kolarič, Mizarski mojster, Maribor Franc-Jozefova cesta 9. 1167

Kuharica se takoj sprejme k manjši obitelji. Vpraša se pismeno pod: „Lajtersperk“, upravnštvo lista. 1129

Priden, pošten in trazen viničar se išče z dobrimi spricvali, ki ima več delavskih moči, za viničarje v Okoški gorici. Lahko si redi tam več goved in svinj; tudi z drvmi je oskrbljen po dogovoru. Prednost ima tisti, ki je poučen o ameriških nasadih. Naslov pove Franjo Leskovec, posest. v Perovcah, p. Tepanje pri Konjicah. 1219

Priden in močen mizarski učenec se takoj sprejme v zadrugi mirarskih mojstrov grajski trg št. 3. Maribor. 1221

Proda se lepa še nova kasa. Pojasnila daje lastnik sam. Naslov pove upravnštvo Slov. gospodarja. 1205

Zahvala.

Vsem, ki so ustno ali pismeno nam izrekli svoje sožalje ob smrti nepozabnega soprega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

dr. Gašparja Gorišek,
zdravnika v Rušah,

izrekamo tem potem najtoplejšo zahvalo.

Iskreno zahvaljujemo nadalje vse, ki so se udeležili pogrebne izpreveda ter položili na pokojnikovo rakev vence. Imenoma moramo zahvaliti prečastito duhovščino, visokorodnega gosp. grofa Alfonza Zabeo, gospoda zastopnika okraj glavarstva v Mariboru, višjega okr. zdravnika dr. Mauzka, stanovske tovariše iz Maribora, osobito g. dr. Bergmana za vso požrtvovalnost in pozornost, g. dr. pl. Liehema za zastopstvo za časa bolezni, g. dr. Pregla iz Vuzenice kot zastopnika društva slov. zdravnikov, zastopnika splošne del. bolniške blagajne na Štajerskem, pevski zbor mariborske Čitalnice, gospoda zastopnika občine in posojilnice framske, gospode uradnike južne železnice, g. tovarniške uradnike, občinski zastop ruški in smolnški, lobnški in bistriški, domače učitelstvo in preljubo šolsko mladino, veteransko društvo, požarno brambo ruško, tovarniško, bistriško ter depntacijo iz Selnice, tvrdko Pogčnik za električno razsvetljavo mrtvaškega odra, železniške uslužbenca in tovarniške delavce vseh tukajšnjih tovarn ter vse mnogobrojno občinstvo, ki je prišlo od blizu in daleč počastiti pokojnika na zadnjem potu.

Posebno zahvalo še izrekamo prečast. gosp. župniku in duh svetovalcu Bož. Wurzerju, nadalje gosp. Dav. Lesjaku ter gosp. dr. Bergmanu za gijljive nagrobne govore.

Presrečna hvala vsem in vsakomur!

Rodbina Gorišek-ova.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvurjuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materijala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Rulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Geniki in stroškovni preračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

Pojasnila o inseratih

daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo upravnšni znamko za 10 v.

Mi razdelimo po 1000 K v gotovini. Kdor pridobi za nas kupce, dobi lepo uro z dvojnimi pokrovom v vrednosti do 20 — K ali 15 K v gotovini. Pogoji so: vposljejo se znamke K 1-70 za lepo umetno zlato „Triumph“ verižico. Naslov: Metropole Hungaria, Ana Hackenberg, Dunaj XV., Mariahilferstr. št. 137. 1220

Lep vinograd, ki prinaša več vina, v solčni legi, v Slov. goricah ali kje v bližini s hišo za viničarja, se išče za nakup. Ponudbe na g. Jos. Gorinšek, Trbovlje I. 1225

Kuharica se sprejme v župnišče. Mora biti v gospodarstvu zvedena. Kje? pove upravnštvo. 1203

Učenec se takoj sprejme pri g. Heinrich Rokavec, kolar, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1208

Proda se lepo posestvo zidana hiša z rpeko krita, zraven dve kleti, lepo gospodarsko poslopje in 3 svinjski hlevi. Posestvo meri 8 orolov, 2 orala lepega gozda vsakovrstnega lesa, 5 in pol orala njiv, travnikov in sadonosnika, pol orala vinograda v lepi legi in novo trje. Pred hišo lepi sadonosnik, ki rodi lepo namizno sadje, ali pa mošta do 15 polovnjakov. Posestvo leži zraven velike ceste, 10 minut od trga Šmarje pri Jelšah. Redi se lahko par volov, ena krava, par telet in en konj za vprego. Posestvo je vse v dobrem stanu in dobro obdelana zemlja, tudi pripravno za vsakega gospoda, kateri želi iti v pokoj. Cena je 18000 kron. Dolga ostane na posestvu ljubljanske posojilnice 1700 kron in šmarške posojilnice 700 kron. Več se izve pri Juriju Lorger, posestniku pri Sv. Tomažu, pošta Šmarje pri Jelšah. 1223

Kupci, pozor!

Vsed družinskih zamser se pod sramotno ceno takoj prodaja krasno posestvo, ki meri 22 orolov, z v dobrem stanu se nahajajočim poslopjem. Posestvo leži v lepi ravlini tik okrajne ceste, cerkve, šole in pošte v mariborski okolici. Ker se lahko redi do 20 glav govedi, je pripravno za mlekarstvo. Kupec rabi samo 6000 kron. Ostalo je vključeno. Več pove Josip Serbec, Gradiška, p. Pesnica. 1209

XXXXXXXXXXXX

Posestniki pozor!

Tvrdka Alojz Maček, trgovina železa in stavbenega materiala v Mariboru, Trzaska cesta, zraven bolnišnice priporoča svojo veliko zalogo novih parilnih kotlov za živinsko krmo po zelo nizkih cenah, ceneje kot se dobijo pri tujih tovarnah in agentih. Kotli vsebujejo po 45, 55, 65, 75, 85, 100, 125, 150 litrov. Cena: K 64, 70, 80, 90, 96, 110, 120, 150. Nadalje priporoča po originalnih tovarniških cenah: tomatovo žindro, šteditna ogajšča, lite in bakrene kotle, zmečkalnice in vsakovrstno železno blago po izredno nizkih cenah. V zalogi so tudi mrljske rakve. 1202

Gostilna jako dobro ideoča, z lepo hišo, gospodarskim poslopjem in vitom, tik Maribora, se z vso opravo in koncesijo takoj prodaja. Kupec rabi le 6000 kron ker je ostalo vključeno. Več pove Josip Serbec, Gradiška, p. Pesnica. 1210

Sprejme se oženjen konjski hlapec za poljsko delo, (brat otrok imajo prednost) plača po pogodbi, nastop 1. januarja 1912. Odda se tudi kovačnica s poslopjem in več orolov polja na lepem prostoru v našem. Več se izve pri graščini Novikloster Sv. Peter v Sav. dol. 1216

Malo posestvo pri Sv. Petru niže Maribora se po nizki ceni proja. Novo nasajen vinograd, velika njiva in lepi sadonosnik. Vpraša se pri Matiju Knaple, posestniku v Trbovi pri Mariboru. 1222

Miklavževa darila raznovrstna ima v **E. Ilich** Maribor, Gospodarska ulica št. 35.